

שאל נא את הכהנים תורה

- Q. Finally, it came the long-awaited day that gave us the strength to survive throughout the long גלות, the סעודת לויתן! Hashem sheched the לויתן, and all the צדיקים are sitting to eat the לויתן. There is a huge table that all the מפרשי המשנה, the הזון איש, רש"ש, משנה אחרונה, תפארת ישראל, and all the תלמידי חכמים who learned משניות, are sitting around, and אשר בן יעקב is sitting at the head. The לויתן was served, it was cut up into pieces and toothpicks were placed in each piece (like herring). Then began the storm! תלמידי חכמים אין להם מנוחה לא בעולם הזה! They were discussing if the toothpick is considered a יד for the food (if טומאה touched the toothpick does the food become טמא). Some were saying it is no different than a handle of a כלי. Others were saying the משנה in (פ"ג מ"ד) says clearly a חיבור בידי אדם is not considered a חיבור, and the חז"א, רש"ש, חז"א, and all the מפרשים שם, ותפא"י עוקצין פ"ב אות נו', וחז"א עוקצין ב, יד) ?הלכה למעשה? But what is the הלכה למעשה?
- Q. I washed my hands to eat הולין, then I touched תרומה, did the תרומה become פסול (ע' תוס' הגיגה יח: ד"ה כאן, ורמב"ם פיה"מ זבים פ"ה ה"ב)?
- Q. Vegetable soup spilled on fruit that was not טומאה, הוכשר לקבל טומאה, did the fruit become מוכשר (ע' ירושלמי תרומות פ"א ה"ב ובבבאור הגר"ח שם)?
- Q. I am a טבולת יום, and I was preparing shakshuka that was תרומה, and I was very careful not to touch the tomatoes. I took a hand blender and ground the shakshuka, and then found some on my hand. I don't know if I touched the shakshuka by mistake, or it shtpitzed on me. What is the status of the shakshuka? (ע' טהרות פ"ב מ"א, ומ"ב ס' תס"ז ס"ק מט')
- Q. Hashem blew the thousand אמה Shofar, and the Yidden were all gathered. Hashem fulfilled his promise to יצחק אבינו that he will give us 'כל הארצות האל' (בגמ' תשפ"ב) and 'לא ימיש עמוד הענן יומם' (בג' תשפ"ב) as it says, 'אלקי אברהם אלקי יצחק ואלקי יעקב' (בגמ' תשפ"ב) and 'השם גבולך שלום' (בג' תשפ"ב) what it says 'קרבן תודה' I came to the המקדש, I did עזרה, I did חולין and said דברי שבה, and then did שחיטה. Suddenly, it occurred to me that I forgot to be מקדיש the קרבן! Is it חולין or does it become קדוש בשחיטה? (ע' פ"ח ס' ה' ס"ק ח' ו', תבואות שור שם, מקור ברוך ח"א ס' י"ח, חז"א נגעים י"א, ותורת הקרבנות פ"ב סע' מה')

הלכתא למשיחא

someone did an עבירה, that if it was done בזמיו he would have been כרת, he must bring a חטאת (except for ומילה). If the עבירה happened nowadays, he must bring a חטאת when the בית המקדש will be rebuilt. So let's learn the הלכות of חטאת קרבן.

is only brought on a שוגג, not on מתעסק, מזיד, אונס, or if someone was allowed to rely on רוב. For example, he did אסור, however, he didn't know that it was אסור. • Someone that grew up among גוים and never heard at all about the איסור, or someone who thought that his action was מותר, is still considered a שוגג, and not an אונס. • Even if someone knew that a specific action was אסור, but didn't know that it was a חטאת, is considered a שוגג (provided, that if he would have known that it was a חטאת, he wouldn't have been עובר). • If someone knew that what he was doing was a ספק, but if he would have known that it was אסור, he would have refrained (for example, he drove a car השמשות, and then found out that it was already אסור), it's a מחלוקת whether that's considered שוגג. • If he did his action because עדים said it was מותר, or even if בית דין said it was מותר, and it was later found to be אסור, that's called a שוגג, and not an אונס.

is when someone tried doing a דבר מותר, but by mistake did a דבר אסור. תוס' holds that even if the action was intended, but he didn't realize that it would be אסור, it's מתעסק. (For example, someone lifted a vegetable off the ground on שבת, because he thought it wasn't attached. After he lifted it, he realized that it had been attached, according to תוס' that's considered מתעסק.) An exception to this rule is on שבת. Even if one tried doing an איסור, but he mistakenly did a different one, he is פטור. (For example, someone forgot it was שבת, and tried to turn on the front right gas burner, but by mistake his hand went to a different one, he is פטור.)

is usually פטור from a קרבן. However, by חלבים וערויות, even מתעסק is חייב. (For example, he thought that the piece he's eating is מותר, later it was found that a חלב of כזית was on that piece, he's חייב a חטאת.)

1 ע' רש"ש כריתות יז; אבנ"ז אהע"ז רע"ט, אחיעזר ח"ג ס' נו אות ה
2 ויש עוד הרבה פרטים בזה, ע' סוגיא בכריתות כ' ורמב"ם

If someone was עובר many times as a result of that error, he must bring a קרבן on each one. But if there was only one error, even if he committed an עבירה many times, he only needs to bring one קרבן. There are three ways to qualify what separate errors are: 1) Different עבירות. For example, שבת, דם, קרבן, and נדה (A בעל תשובה who was עובר because of חסרון ידיעה, would bring one קרבן for each distinct עבירה, but not for each time he was עובר.) 2) Separate ידיעות. For example, if he found out that the מלאכה he did was אסור, but subsequently forgot the הלכה and repeated his action, he is חייב two קרבנות. 3) גופין מוחלקין (וי"א דצריך שידע שחייב קרבן, ע' מל"מ שגגות פ"ה ה"). See משנה כריתות טו.

On שבת, if someone did a few מלאכות because he didn't know it was שבת, he's only חייב one קרבן. But if he knew it was שבת, but didn't know that these מלאכות are אסור, he's חייב a קרבן for each מלאכה. (For example, he didn't know that if you have a mixture, you can't remove the bad from the good, and he didn't know that bending a safety pin that was bent out of shape, back into shape, is מכא בפטיש.) The גופין מוחלקין that separate שבתות are considered מוחלקין, and therefore, if a person was עובר on the same מלאכה (he didn't know that the מלאכה was אסור) for a few שבתות, he would be חייב a קרבן for each שבת.³

If someone forgot it was שבת on two separate שבתות, he is חייב two קרבנות. (That's called מחלקות, because since seven days passed since his first שבת, he knew that שבת had passed.)

ANSWERS TO LAST ISSUE'S QUESTIONS:

Q. My entire life I waited for the גאולה, and for that I was זוכה to get up before the general תחיית המתים, so I can see the בית המקדש (ע' ריטב"א תענית ל:). I went to meet my tens of thousands of descendants, and brought with me the cover of the ארון that I was buried with, to be פסוק מקיים (ב) (בגמט' תשפ"ב) פסוק מקיים. My einiklach got into an argument if by touching or being מאהיל on the cover do you become טמא, and since I lived in the times of the ראשונים, they asked me to tell them what did the ראשונים hold?

A. According to most ראשונים, גולל means the cover on the קבר, and דופק is the sides of the קבר. According to רש"י (עירוובין טו. ד"ה ומטמא, וכ"כ הרשב"א בתש"א ח"א סי' תע"ו) קבר מטמא even when the גולל is removed from the קבר. According to רמב"ם (אהלות פ"ב מ"ד) מטמא The. מטמא holds that it is not מטמא once removed, but it is מטמא במגע. And the רמב"ם (פיה"מ אהלות פ"ט מ"ט) and ר"ש (שם במשנה בשם ספרי זוטא) hold that only while on the קבר it is טמא, and not if it's removed.

Q. I have a גמ"ח for lending chairs, and I was asked to lend chairs to be used in the סוכות that the איש עתי is going to stop by, when taking the שעיר לעזאזל to the מדבר; I also provided food and drink. מוצאי יום כיפור the איש עתי came back and gave me a list of which chairs he touched, on the way to the מדבר and on the way back, and what food he ended up touching. What are טמא and what are טהור?

A. According to the רמב"ם, מטמא כלים is אב הטומאה, and עוסק in it, and he is an אב הטומאה, and is מטמא כלים. According to the רמב"ם, מטמא כלים until you push it down the cliff, and afterwards you are ראשון and you are מטמא the food you touch, but not כלים. The ר"ש holds that you are not טמא until you reach the צוק.

Q. I touched a chair that was טמא מדרס on the night of יום כיפור, can I go to the מקוה on כיפור? (וער"נ נדה כט:)

A. According to תוס' you can be טובל, and according to the מרדכי it is a מחלוקת.⁴

Q. If we will be זוכה to have the בית המקדש by סוכות, can the ניסוך המים be brought since we will still be טמא?

(ע' מקד"ד סי' לג' ב', חזו"א או"ח קבד דף לד., וכלי חמדה פ' פנחס)

A. The רמב"ם holds that it's like any קרבן ציבור that is brought בטומאה, and the חמדה כללי says that since the מצוה is learned from מסיני, it can't be brought בטומאה.

Q. It was so sudden, exactly like the נביא says יבא אל היכלו! I really felt that (ב) (בגמט' תשפ"ב) 'בחזק יד הוציא ד' אתכם מזה'. I knew that the גר"א said that the war will take 12 minutes, but as much as I knew, I wasn't prepared. The בית המקדש came down, and I was asked to bring in the water for the ניסוך המים, and I'm not sure if I'm supposed to be מקדיש פה, בקדושת פה, or the כלי שרת that it's in can be מקדיש the water even though the water is חולין. I need an answer quickly, it's extremely embarrassing standing in front of משיח and all the Yidden not knowing what to do? (ע' תוס' מנחות עט: ד"ה וליתנהו, חזו"א סוכה פ"ד ה"ז, קה"י מנחות א,ו)

A. The רמב"ם holds that you have to first be מקדיש the water, and many אחרונים argue, that the כלי שרת can be מקדש the water even though it's חולין.

³ אמנם צייר באופן שבכל שבת עשה תולדה אחרת מאותו אב, והאחרונים דנו בדעת הרמב"ם מה הדין באותה תולדה.

⁴ בגמ' איתא דכל חייבי טבילות טובלים כדרך ביהו"כ. ותוס' (שבת קכא. ד"ה ה"ג) הוכיחו דזהו אפי' למ"ד טבילה בזמנה לאו מצוה היא. אמנם בתה"ד סי' רנ"ה הביא דעת המרדכי (שבועות סי' תשנב) דכל ההיתר לטבול ביום הכיפורים הוא רק למ"ד טבילה בזמנה מצוה, אבל למ"ד ללאו מצוה היא אסור, ופסק ר"ת כמאן דאמר לאו מצוה היא, ולפיכך אין לטבול בשבת או ביר"כ. אמנם דעת ר"ח ורבינו אליהו ובה"ג דטבילה בזמנה מצוה היא. וע' ל"ז ביל"ד סי' קצ"ז ברמ"א וש"ך וסד"ט. והנה הערוך לנר חידש דטבילה בזמנה שייך רק באלו שטמאים לכמה ימים כגון נדה ויולדת וכן טמא מת שטמא ז' ימים, וכן בע"ק שכתוב מפורש בתורה והיה לפנות ערב ירחץ במים, אבל שאר חייבי טבילות אין טבילה בזמנה מצוה. ומדברי האחרונים (פנ"י ביצה יח, וסד"ט קצ"ז אות ד') שדנו אם שייך בכלים טבילה בזמנה מצוה, מוכח דלא ס"ל כן. ולכן לפי תוס' דמותר לטבול ביום הכיפורים אפי' למ"ד טבילה בזמנה לאו מצוה היא, מותר לטבול. ולפי דעת המרדכי דרק למ"ד טבילה בזמנה מצוה היא מותר לטבול, א"כ לר"ת דפסק לאו מצוה היא אסור, ולר"ח ורבינו אליהו ובה"ג, לפי הערוך לנר אסור כיון דבה"ג לאו מצוה היא, ולשאר אחרונים מותר.